

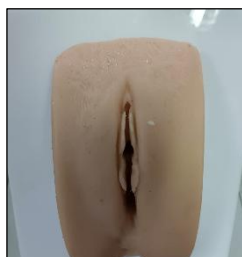
Model-Based Mastery : ยกระดับทักษะการดูแลสายสวนปัสสาวะเพื่อลด CAUTI

อังคณา ขวัญพันธุ์งาม, ประภัสสร เดชศรี,
มัจรินทร์ แจ่มแสงทอง, มัทนา รื่นรัมย์ และอมาวาสี กมลสุขยีนยง
งานป้องกันและควบคุมการติดเชื้อ โรงพยาบาลพระปกเกล้า จันทบุรี

บทคัดย่อ

บทนำ การติดเชื้อระบบทางเดินปัสสาวะที่สัมพันธ์กับการคาสายสวนปัสสาวะ (Catheter-Associated Urinary Tract Infection: CAUTI) เป็นหนึ่งในปัญหาการติดเชื้อในโรงพยาบาลที่สำคัญ ส่งผลต่อคุณภาพชีวิตผู้ป่วยและค่าใช้จ่ายในการรักษา จากข้อมูลโรงพยาบาลพระปกเกล้า พบอัตราการติดเชื้อ CAUTI ปีงบประมาณ 2565-2567 เท่ากับ 2.38, 2.23 และ 2.39 ครั้งต่อ 1,000 วันคาสายสวนปัสสาวะ ตามลำดับ ซึ่งเกินเป้าหมายของโรงพยาบาล ปัญหาหลักคือการใส่สายสวนไม่ถูกวิธี กระบวนการทำความสะอาดไม่ถูกต้อง มีคราบสกปรก มีการเลื่อน หลุดของสายสวน **แนวคิดนวัตกรรม** การเสริมสร้างศักยภาพบุคลากรทางการแพทย์ และผู้ดูแลผู้ป่วย ด้วยการเรียนรู้เชิงปฏิบัติ (Experiential Learning) เน้นใช้สื่อการเรียนรู้เสมือนจริง โดยใช้โมเดลหุ่นอวัยวะเพศจำลอง เพื่อสาธิตและฝึกทักษะการใส่และการดูแลหลังการใส่สายสวนปัสสาวะ **วัตถุประสงค์** เพื่อพัฒนานวัตกรรมการเรียนรู้เชิงปฏิบัติแบบเสมือนจริง โดยใช้โมเดลหุ่นอวัยวะเพศชาย/หญิง สำหรับฝึกทักษะการใส่และดูแลสายสวนปัสสาวะอย่างถูกวิธี เพื่อยกระดับทักษะของพยาบาลและผู้ดูแลผู้ป่วย และลดอัตราการติดเชื้อ CAUTI **วิธีการพัฒนานวัตกรรม** ประกอบด้วย 1) วิเคราะห์ปัญหาและข้อมูลอัตราการติดเชื้อ 2) ศึกษาแนวทางปฏิบัติตามมาตรฐานและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง 3) ออกแบบและพัฒนาโมเดลหุ่นอวัยวะเพศชาย/หญิง โดยใช้วัสดุที่หาได้ง่ายและต้นทุนต่ำ 4) ทดลองใช้จริงในหน่วยงานพร้อมรับข้อเสนอแนะเพื่อปรับปรุง 5) จัดกิจกรรมฝึกอบรมโดยเน้นการมีส่วนร่วมและฝึกปฏิบัติจริง 6) ประเมินผลการเรียนรู้ด้วยแบบประเมินทักษะและความพึงพอใจ **ผลการดำเนินงาน** ผู้เข้าร่วมกิจกรรมการสาธิตและฝึกทักษะการใส่สายสวนปัสสาวะ พบว่ามีคะแนนความรู้และทักษะเพิ่มขึ้น ร้อยละ 80 และมีความมั่นใจในการดูแลผู้ป่วยคาสายสวนปัสสาวะมากขึ้น อัตราการติดเชื้อ CAUTI ไตรมาส 1-2 ปีงบประมาณ 2568 ลดลงเหลือ 1.76 ครั้งต่อ 1,000 วันคาสายสวนปัสสาวะ **ประโยชน์** ช่วยให้ผู้เข้าร่วมกิจกรรมเข้าใจขั้นตอนได้ชัดเจน ลดความผิดพลาดในการดูแลผู้ป่วย ผู้ใส่สายสวนมีการฝึกทำซ้ำๆ ได้ จนเกิดความมั่นใจ โดยไม่มีผลกระทบต่อผู้ป่วยจริง **การนำไปใช้** 1) ใช้เป็นสื่อการเรียนรู้ในหอผู้ป่วย ที่บุคลากรสามารถทบทวนและฝึกฝนได้ด้วยตนเอง 2) ใช้ในการฝึกทักษะให้กับผู้ดูแลผู้ป่วย เพื่อให้สามารถดูแลผู้ป่วยที่บ้านได้อย่างถูกต้อง 3) ใช้ในการต่อยอดการฝึกอบรมในหน่วยงานอื่นได้

ภาพถ่ายชิ้นงาน

เอกสารอ้างอิง

ทิพวดี สีสุข. (2567). การพัฒนารูปแบบการดูแลผู้ป่วยที่ได้รับการใส่สายสวนปัสสาวะที่บ้าน เพื่อป้องกันการติดเชื้อในระบบทางเดินปัสสาวะ. ราชวดีสาร วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี สุรินทร์, 14(2), 64-77.

Centers for Disease Control and Prevention. (2023). *Catheter-associated urinary tract infections (CAUTI)*. CDC. Retrieved December 15, 2024 from Web site:
https://www.cdc.gov/hai/ca_uti/uti.html

Council of Deans of Health. (2024). *Report: Simulation in Nursing Education: An Evidence Base for the Future*. Council of Deans of Health.

National Health Safety Network. (2024). *Urinary Tract Infection (Catheter-Associated Urinary Tract Infection [CAUTI] and Non-Catheter-Associated Urinary Tract Infection [UTI]) Events*. Retrieved December 15, 2024 from Web site:
<https://www.cdc.gov/nhsn/pdfs/pscmanual/7psccauticurrent.pdf>

